

показує, що члени мафії не тільки мають відношення до підземного світу (підпілля, низи суспільства, світ злочинців), але і до «верхнього світу» – правлячої еліти. Тобто, вони не тільки злочинці, вбивці та інше, але вони також найвищі знавці і експерти в колах вищих ешелонів влади. І така «сіра зона», яка об'єднує два світи, дозволяє забезпечувати неймовірну стійкість організації, примноження її спадщини, розширення можливостей і сили її членів. У криміналістиці ця властивість називається «подвійним статусом».

Кримінальна традиція Півдня Італії відома світу трьома організаціями: Мафія, Каморра і Ндрангета. У всіх трьох існує різна структура. При цьому, Ндрангета – найсильніша і могутніша з них. Тільки Ндрангета є єдиною структурою, яка ґрунтується на кровних узах, і саме з цієї причини так складно досліджувати її філософію, соціальні і культурні аспекти.

Список використаних джерел:

1. Мальцев О.В. Оманлива тиша // Дніпро, 2018. – 159 с.
2. Ciconte E. Osso, Mastroso, Carcagnosso. Immagini, miti e misteri della 'ndrangheta // Rubbettino, 2010. – 96 p.
3. Nicaso A. Male Lingue: Vecchi e nuovi codici delle mafie // Cosenza, 2014. – 248 p.
4. Nicaso A. Storia segreta della 'ndrangheta. Una lunga e oscura vicenda di sangue e potere (1860-2018) // Cosenza, 2018. – 252 p.
5. Villardita G. *La Scherma siciliana* // Palermo, 1670.

Мальцев О.В.

кандидат психологічних наук,

кандидат філософських наук,

засновник та керівник

науково-дослідного Інституту Пам'яті

ПРОТОТИПОЛОГІЧНА ЛОГІКА

Що таке прототип? Цей термін з його різними визначеннями зустрічається у когнітивній психології, в інженерії, в інформатиці. Ця філософська категорія також досліджується при вивченні Пам'яті. Існує навіть таке словосполучення як «прототип персонажу», що несе в собі інформацію про якусь історичну або сучасну особистість, яка взята за

основу образу у літературі, кінематографії, мистецтві. Слово «прототип» в перекладі з давньогрецької мови трактується як «відбиток, оригінал». Прототип можна порівняти з деякою першоосновою, яка є загальною для всіх, тією, що володіє загальними властивостями. Наприклад, «прототип» як категорія досліджувалась академіком Г.С. Поповим при вирішенні завдання підготовки людей (проблематика набуття навички).

Прототип виключає факт існування часу. Іншими словами, це стан, коли часу немає. На практиці, керуючись такою логікою, не потрібно думати, що було, що є або що буде. Тому що, знаючи прототип, відразу відомо і минуле, і сьогодення, і майбутнє. І знанню цьому людина завдячує прототипологічній логіці. Прототип – це трансцендентна категорія Пам'яті, те, що пов'язує покоління між собою.

Розглянемо такий приклад. З точки зору прототипології, випадковість в житті людини – це завжди прототип якоїсь ситуації. Кожен раз, коли у людини виникають «випадковості», вони не нові, зустрічаються далеко не в перший і точно не в останній раз. Ця «типова випадковість» була, є і буде, оскільки нічого нового відбутися не може. Це тільки людині здається, що вона має справу з «випадковістю». Саме так вона називає цей збіг обставин. Але можна було б припустити в теорії, що під назвою «випадковість» просто ховається щось таке, чого людина просто не знає на даний момент часу. У житті людини випадковості і несподіванки відбуваються через те, що людина просто чогось не знає.

Одним з підходів у вирішенні конструкторської або дослідницької мети є вивчення розробок попередників, наукової думки колишніх поколінь, тих сфер і спадщини тої праці, яка існувала у минулому. Усі ці питання стосуються рівня прототипологічної логіки. І, якщо людина не може відповісти на ці питання, значить йому складно використовувати прототипологічну логіку. Вся проблема полягає у тому, що прототипологія вимагає освіти. Вона вимагає знання історії, філософії, культури, соціології, літератури та інших нюансів. Не маючи достовірної інформації, думати або міркувати за допомогою прототипологічної логіки неможливо. Передусім потрібно мати інформацію.

Нагадаємо, що в пам'яті одночасно функціонує не тільки один рівень прототипу. Всі інші елементи ніхто не відмінює: існує ще архетипологічний ряд, сама родова концепція, персонажна модель і прототип. Все працює як єдине ціле. Прототип у пам'яті людини відповідає за методіку тренування. Прототип – завжди хранитель філософії, і тут можливий поєдинок тільки із самим собою.

Що таке прототипологічна структура? Це певний банк даних, з якого людина черпає основи своєї етичної і моральної поведінки. Коли людина не знає, як щось йому зробити, вона починає шукати відповіді на питання, в цей момент звертається до цього банку даних і з нього

витагує всі дані. В першу чергу, у цьому банку даних розташовується безліч тваринних моделей і образів. І людина постійно звертається до «тваринного» банку даних для того, щоб спробувати знайти відповідь на цікаве їй питання. Але, крім цього блоку, в прототипологічній складовій пам'яті є ще й інші моделі.

Кожен раз, коли людина не знаходить відповіді, вона звертається до прототипологічної основи. Також Джон Локк писав у своїх працях про те, що від самого початку «людина – це чистий аркуш». У кожній людині в пам'яті існує прототипологічна блок-основа. Все, що оточує людину – це прототипи. Наприклад, ніж за своєю формою є прототипом кігтя тварини, або його зуба (ікла). Всі предмети рухового характеру мають свої прототипи. Так, прототипом машини є кінь.

Кожна людина, видимо чи невидимо, пов'язана з певною твариною. І це найбільш часто використовувані прототипи. Лінгвістично це можна простежити на наступних усталених висловах: «суне свого носа куди не треба» (як хитрий лис), «пре як бик». Але це всього лише один з прикладів прототипологічної логіки.

Якщо людина використовує тільки один прототип, це не означає, що у неї немає інших: вона просто не знає, як ними користуватися. Це пов'язано із філософією, з руховими та з пошуком інформації. Інформація, філософія та рухові з'єднуються в прототипологічну систему. Інформація – це пошук відповіді на питання «як зробити». Філософія – це допуски людини, що «можна» і «не можна». Наприклад, людина говорить: «я б зробила так, але за це і у в'язницю посадити можуть». Прикладом того, що є рухові – це те, як бик пробиває рогом стіну.

Існує принцип дії прототипологічної логіки: чим сильніше тиск на людину ззовні (різні обставини, життєві інциденти), тим глибше людське «Я» занурюється в пам'ять, переходячи від однієї інформаційної системи до іншої інформаційної системи. Тобто, чим сильніше тиск, тим глибше він занурюється, починаючи з родової концепції, переходячи до архетипологічного блоку і добираючись до прототипологічної системи пам'яті. І вже на фізичній видимій поведінці, у вигляді вияву тих чи інших рухових, ми спостерігаємо хто зараз перед нами, а, отже, можемо знати, як він поведе себе згодом. По суті, чим сильніше на людину тиск, тим ближче вона до прототипологічного рівня.

Перехід на іншу логіку – логіку прототипів, дозволяє зрозуміти стадію стиснення пружини психіки в середовищі пам'яті. Завдяки переходу на цю логіку миттєво стає зрозумілим, як автоматична (тобто, несвідома) реакція людини відреагує в той чи інший момент часу, як буде реагувати свідомість. Це дозволяє стати більш освіченим, більш точним в своїх рухах.

Будь-яка прототипологічна модель перетворюється у логічну модель, а логічна модель – в тактичну. Наприклад, розглядаючи тварину як прототип, треба звертати увагу саме на її дії: як тварина рухається, яким чином завдає той чи інший удар. Наприклад, ведмідь б'є лапою, носоріг – рогом, буйвол – бивнем. Можна спостерігати, як розкривається крило птахи, або як орел полює на здобич. У кожного прототипу існує рухова і інформаційна основи. Також людина здатна несвідомо приймати той чи інший прототип тварини і перетворюватися в нього, повторюючи її рухові.

Все, що оточує людину, має свою прототипологічну структуру. В силу цього ми можемо розглядати таку логіку, що весь світ, в якому живе людина, влаштований прототипами. І вміння побачити і розрізнити прототипи залежить тільки від рівня знань людини. Вона не може бачити те, що вона не знає. Знання прототипологічної логіки дозволяє не тільки зрозуміти поведінкові реакції людини, але також і традиційні устої цілих організацій. Не тільки люди схожі, але й події, явища, надзвичайні події – все навколо має свою прототипологію (прообраз). Світ обертають прототипи. І якщо знати цю логіку, логіку прототипу, людина ніколи не помилиться, вона завжди буде знати причини і наслідки, чому відбуваються ті чи інші події і чим вони закінчаться, хоч для окремої людини, хоч для народу чи нації.

Список використаних джерел:

1. Коффа К. Основи психічного розвитку // М.-Л., 1934. – 326 с.
2. Лепський М.А. Медійні світи: спроба реконструкції та прогностичність висновків. Медіакультура у контексті міждисциплінарних досліджень. Монографія // Запоріжжя: Кераміст, 2017.
3. Локк Дж. Досвід про людське розуміння. Філософські погляди. Т.93 // М.: Думка, 1985. – 621 с.
4. Попов Г.С. Феноменологія пам'яті: основні методологічні підходи до дослідження пам'яті людини. Рукопис. // Архів науково-дослідного Інституту Пам'яті, 1951. – 83 с.